

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jiz. s aktívem kulturních pracovníků

Číslo 11

Listopad 1988

Pohled z Vysokého nad Jizerou

Najednou se mi hory zvedly v očích
a míval jsem v nich růviny a čas
lehounce zvlněný až někde na obzoru.

Byla to asi zatoulaná báseň
anebo obočí starého Krakonoše,
kterému stačí úsměv k zázraku.
Co stačí lidem, aby hory v nich
se proměnily v Krakonošův ráj?

Jenec ten úsměv,
věřte, že nic víc.

Jenom ten Krakonošův úsměv stačí k zázraku.

Jenom ten úsměv,
věřte, že nic víc.

Jan Noha
ve Vysokém nad Jizerou 31.5.1965.

- 2. -
Z plenárního zasedání poslanců MěNV
které se konalo 31.10.1988 vybíráme:

Poslanci na plenárním zasedání projednávali:

- zrávu o činnosti rad
- vyřizování přípomínek a stížností občanů v roce 1988
- hospodaření národního výboru za I.-III. čtvrtletí a návrh rozpočtu na rok 1989
- stav socialistické zákonnosti
- rozšíření služeb občanům o pečení svatebních koláčků ve vysocké pekárni - provádí se přes Údržbu a služby.

Zprávu o stavu socialistické zákonnosti přednesl mjr. Stanislav Haas. Protože zpráva uvádí zajímavé údaje a vybízí k zamýšlení, uvádíme ji v plném znění:

Vážené soudružky, soudruzi, spoluobčané,
ve svém krátkém vystoupení Vás chci stručně seznámit se stavem socialistické zákonnosti v působnosti Obv. O-VB Rokytnice nad Jizerou a zejména v působnosti MěNV Vysoček nad Jizerou.

Nejprve ke stavu dopravní nehodovosti za 9 měsíců roku 1988. Za toto období došlo na území okresu Semily k 437 dopravním nehodám, při kterých bylo 5 osob usmrcto, 25 těžce a 116 lehce zraněno. Při dopravních nehodách došlo k hmotným škodám ve výši 2,102.400,-Kčs. O proti roku 1987 došlo ke zvýšení dopravní nehodovosti o 5 dopravních nehod. Z hlavních příčin dopravních nehod zavinila nepřiměřená rychlosť 148 dopravních nehod o proti roku 1987 zvýšení o 32 dopravních nehod, nedání přednosti 49 /-7/, nesprávné předjíždění 7 /-3/, alkohol 21 /+9/ chodci 6 /-5/, cyklisté 17 /+3/ dopravních nehod.

Pokud se týká trestné činnosti za 9 měsíců roku 1988 bylo příslušníky Obv. O-VB Rokytnice n.J. zjištěno a vyšetřováno 104 trestných činů, v roce 1987 119, dále 74 přečinů, v roce 1987 95 přečinů. Dále 130 přestupků, které byly zpracovány, v tomto počtu nejsou započítány přestupky řešené blokově nebo jinak na místě. V roce 1987 byl za stejné období stav 159 přestupků.

Z tohoto výše uvedeného počtu bylo v teritoriu MěNV Vysoček n.Jiz. vyšetřováno 6 trestných činů, převážně krádeží, 4 přečiny a 6 přestupků - jde o přestupky zpracované, mimo řešených blokově nebo jinak na místě. Ne u všech případů se nám podařilo zjistit pachatele, a proto bych chtěl apelovat na všechny občany, aby nám byli nápomocni při zjišťování pachatelů trestné činnosti a zejména při předcházení trestné činnosti, nejen v případech, kdy se to týká jich samých, ale vždy, aby stav soc. zákonnosti a veřejný pořádek byl na co nejlepší úrovni.

V závěru bych chtěl poděkovat za vzornou práci jednotce PS-VB Vysoké nad Jizerou, vedené Ladislavem Krobem a dále za spolupráci MěNV Vysoké nad Jizerou. Mjr.: Haas Stanislav.

Vybíráme z jednání rady MěNV:

Poslanci rady projednali uplatnění výnosu odboru místního hospodářství o odměňování pracovníků dělnických profesí u NV a Drobnych provozoven a služeb. V průměru se platy všem dělnickým profesím zvyšují, největší zvýšení je u truhlářských a zednických profesí.

Z hodnocení volebního programu Národní Fronty vyplývá, že volební program je plněn kromě staveb v akcích Z. Budují se inženýrské sítě, komunikace, opravovaly se omítky, modernizují se byty /v roce 1988 jsou zmodernizovány 3 bytové jednotky/, opravuje se muzeum. Akce u Zábrd brzdí jejich složitá příprava, sehnání projektové dokumentace a její schválení je velmi náročné.

Rada schválila "Studii souboru staveb" pro rekonstrukci a dostavbu divadla Krakonoš. Studie byla předána k posouzení odborníkům na odbor kultury v Semilech a Útvaru územního plánování pro oblast Krkonoše ve Vrchlabí.

Poslanci dále projednali bytovou otázku ve městě a schválili seznam uchazečů o byty.

Rada předpokládá rozšíření péče o staré občany, a to rozšíření stravování. Záležitost byla předána komisi soviální. Rada projednala usnesení nadřízených orgánů, které nám ukládají vytvořit tříby doplňkových příjmů nové finanční zdroje pro MěNV. Jedná se o ohledání cest k dosažení samofinancování u národních výborů. Materiál byl postpupen finanční komisi.

Rada přijala do funkce vedoucího SKZ s. Jana Hejtala.

Nejstarším je již přes třicet.

Ve Vysokém máme pěkné kulturní místo, které je velkým magnetem nejen pro dospělé, ale především pro děti. Sbírají se sem po každém vyučování a hacházejí příjemný koutek, kde si mohou dle svého přání vypůjčit knihu, časopisy nebo gramofonové desky, posedět v čítárně nad společenskou hrou nebo se prostě jen pobavit. Jistě jste uhodli, že uvedeným místem je naše středisková knihovna. Na místě je však otázka, proč se sem všichni rádi vracejí, co děti i dospělé do knihovny tak mochou silou přitahuje. Je to samozřejmě nejen příjemným prostředím, ale především proto, že se v knihovně cítí jako v dětském ráji. Nad tímto rájem totiž vládne bytost, která má na děti kouzelnou moc - knihovnice Iva Řehořová.

Vedle svédomitě kněžovnické práce se Iva stala již několika generacím dětí oddílovou vedoucí BO SSM, vedoucí recitáčních oddílů a kroužků Klubu mladých čtenářů. Sami se dobře pamatuji, jak jsme se na schůzky s Irou těšili a jak se nám práce s ní líbila. Neformálním vedením přivedla Iva nás a později i další pionýry a děti k pravidelné a činorodé aktivitě, která nám přinesla nejen mnoho zajímavých zážitků, např. na pionýrských táborech a výletech, ale i při běžné práci, kdy jsme třeba uklízeli tenisové hřiště, sbírali starý papír nebo vyráběli pletené hračky pro děti z mateřské školy. Odměnou za kulturní a literární práci pro nás bylo setkání pionýrů a dětí v Dřevě československých dětí na Hradě, spojené s bohatým kulturním programem a besedami se spisovateli, herci, zpěváky a malíři.

Čánnost byla opravdu pestrás a než se proto divit, že se stále za Ivou vracíme, abýchom alespoň chvíliku pobýli v místech, kde nám jako dětem bylo tak dobře. Nejstarší z nás jsou již maminky a tatínkové, kterým jejich děti brzy začnou chodit do knihovny. Budeme je tam jistě pouštět rádi s vědomím, že je o ně dobře postaráno.

Práce s.Ivy Řehořové byla v letošním roce oceněna OV SSM; na plenárním zasedání 31.října 1988 předal předseda OV SSM s.Miroslav Štefánek naší Ivě vyznamenání "Za socialistickou výchovu".

Redakční rada "Větrníku" blahopřeje s. Řehořové k vyznamenání a přeje jí hodně úspěchů, trpělivosti a elánu při další práci s dětmi.

M. Kučerová.

Vyjádření SD Jednota Jilemnice k závěrům
veřejné schůze ZO KSČ ve Vysokém n.J. konané 8.9.1988

-Mexiko Sklenařice-

Původně bylo sjednáno, že opravu provede DV Sklenařice, z čehož sešlo, a dál bylo uvažováno, že opravu spodní části WC provede naš zedník, který nastoupil k našemu družstvu 1.10.1988. V posledním týdnu měsíce září bylo jednáno s JZD Zlatá Olešnice ohledně stejné opravy WC na PVS Žďesenný/Boňouska/ a byla přislíbena i oprava WC na Mexiku. Se s. Holinou/mistr stav. úseku JZD Zl.Olešnice/ bude ještě jednáno o termínu nástupu, jako zimní akce 1988-89 v tomto směru bude informován provoz. V případě, že by nástup JZD nevyhovoval našim požadavkům, budeme nuteni akci provést vlastními zedníky v jarních měsících 1989.

-E je i č prodejna

Vlastní lešení postaveno - provizorní opravy budou provedeny do konce roku 1988- úplná oprava bude prováděna ve II.čtvrtletí 1989

Vytápění hotelu Morava

• Otázka vytápení a s tím spojené přípomínky na zvýšené kouření z komínu by měla být řešena zajištěním koksu, v současné době je zajištěna dodávka 150 q. Ing Bohumil Chuchlík

Doplněk ke sklizni brambor a obilí

V minulém čísle jsme vás informovali o sklizni brambor, ale memohli jsme uvést ještě konečné hodnoty výroby. Dnes proto přinášíme upřesnění. Statek letos sklidil více než 3 tis.tun brambor. Pro zajímavost uvádíme i výrobu dalších hospodářství:

Hospodářství	výroba v tø. tun	Ø ha	výnos v tø.	skut.
Vysoké	1 546	1 759,2	22,0	25,03
Rokytnice	260	379,1	21,0	24,94
Vítkovice	627	930,0	22,0	28,18
Statek celkem	2 433	3 067,3	21,9	25,89

V letošním roce jsme pěstovali 7 odrùd brambor. Nejlepší výsledky dosáhly odrùdy Karin /34,68 t/ha/ a Nicola /32/88 t/ha/, dále následovaly Ostara /28,15 t/ha/, Eba /25,70 t/ha/, Svatava /25,53 t/ha/ a Šárka /25,03 t/ha/. Nejmenší výnos měla Karla /21,24 t/ha/.

S odrùdovým upřesněním se vrátíme ještě ke znám:

Výnos ozimé pšenice značně poznamenalo poškození kroupami.

Pěstovali jsme jedinou odrùdu Regina s výsledkem 2,77 t/ha.

Jarní pšenice Jara slibovala svým nadějným porostem pěkný výnos, ale byla napadena bradavičnatkou plevovou a dosáhla pouze 1,96 t/ha.

Jarní ječmen jsme pěstovali v 6 odrùdách: nejlépe dopadly Jarek /3,76 t/ha/ a Krystal /3,64 t/ha/, střední výnos přinesly odrùdy ze SSSR /3,34 t/ha/, a Orbiš /3,29 t/ha/, nejmenší výnos dosáhly Bonus /2,92 t/ha/ a Jaspis / 2,65 t/ha/.

U žita jsme pěstovali jenom jednu odrùdu Daňkovské nové a sklidili jsme z každého hektaru 4,45 t.

Oves David dosáhl výnos 2,74 t/ha a oves za SSSR 2,33 t/ha.

Ing Ladislav Metelka, hlavní agronom

Státní statek Krkonoše ve Vysokém nad Jizerou

přijme k okamžitému nástupu 4 dølníky na pilu, pracoviště Paseky n.J. dvousmenný provoz

- dále přijme vrátné a topiče pro středisko v Horní Sytové.

Vhodné pro důchodce.

- Pro výrobu z plastických hmot v Horní Sytové přijme pro práci na lisu ženy nebo důchodce.

- Pro středisko v Pasekách n.J. přijme k nástupu od 1.1.1989 ekonomku, podmínka středoškolské vzdìlání ekonomického smìru.

Zájemci se mohou hlásit osobnì nebo telefonicky u KPÚ statku, tel.čís. 94 325-7.

Okénko kultury

Oslava 70.výročí samostanosti ČSR spojená s oslavou 71. výročí VŘSR se konala ve čtvrtek 3.listopadu ve velkém sále Krakonoše. Slavnostní projev přednesl s.ing.Grafek po úvodní básni Slávky Hubačíkové.DS Krakonoš sehrál "Novou komedyji o Libuši a dívčí vojně v Čechách". Za onemocnělého ing.Trunečka obětavě vystoupil Pavel Hora, režisér. Představení mělo úspěch a zaujalo i mladé diváky,kteří vytvořili krásný soulad mezi herci a úplně obsazeným hledištěm.

Rovněž veliký ohlas měla "Libuše" i v Malých Svatoňovicích, kde ji DS Krakonoš hrál 28.října.Vysocký soubor byl slavnostně uvítán v obřadní síni ;s předsedou MěNV Vysoké s.Pičmanem a poslankyní ONV Emily s.ing.Kučerovou svatoňovičtí projeli celým obvodem Malých Svatoňovic, herce provedli pamětní síní bří Čapků a střediskovou knihovnou. Odečné vítání připravila i skupina mladých ve stylu "Country" a hudebně se zpěvem vyplnila i závěr večera po představení.

Byl to další zážitek vysockých ochotníků po zářijovém zájezdu s "Libuší" do Mělníka,kdy soubor navštívil i chráněnou oblast Kokořínsko.

Když začal DS Krakonoš v roce 1986 "Libuši" studovat, zdaleka netušil, že s touto hrou uskuteční 27 představení; v současné době se ještě zajíždí do Rovenska/27.11./, Železného Brodu/ 1.12./ a Jablonce nad Nisou /8.12./.

Rovněž i "malé trio" nezaháklí."Kouzelný pán"Jan Bém,vypraťčeky Sl.Hubačíková a M.Hejralová vystoupili v září v Malých Svatoňovicích,do Polep u Roudnice n.L. jedou 2.12. a 3.12 jsou zváni do Hájů. Do schůze ROH v Rokytnici n.J. přispějí vánočním programem.

25.prosince 1988 v 19,30 hod.

sehraje DS Krakonoš španělskou historickou hru

Lope de Vega: O v č í p r a m e n - Fuente ťvejúná

Zajistěte si včas vstupenky - předprodej od 19.12 v Krakonoši od 12 do 15h.
tel č. 94 208

o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o = o =

Oddíl turistiky TJ Jiskra ve Vysoké n.Jiz.

Srdceň zve všechny příznivce letní turistiky na poslední výlet v letošním roce "U z a m y k á n í c e s t ".

Sraz všech účastníků bude v sobotu 26.listopadu 1988

ve 13 hodin na náměstí.

Těšíme se na hojnou účast.

TJ Jiskra - Alfréd Adametz

- 7 -

Vysoké n.Jiz. před padesáti léty - listopad 1938.

1. Krásně, slunečno, teplo.
2. Mlhy.
Z Příhovic přišla matka s pěti dětmi od 2-15 let. Muž-Němec -ji vyhnal za to, že je Češka. První noc byla ubytována v obecní čítárně. Byl požádán p.farář Formůsek o ubytování. Odmítl. Obec ji potom ubytovala v obecní noclehárně. Našli se lidé, kteří jim přinášeli stravu.
3. Stále příchod nových a nových uprchlíků, zejména z Jablonce n.Jiz. Naše obec jim vychází co nejvíce vstříc, což je uznáváno i samými jablonckými občany i když v dřívější době byli zaujeti proti Vysokému.
4. Státní policejní úřad, který přesídlil z Rokytnice do Vysokého, má zde trvale zůstat a z nařízení tohoto úřadu bylo zabráno 5 volných místností na farě čp. 7.
7. V českých obcích, jako Tříč, Sklenařice, Zlatá Olešnice, Velké Hamry, Přívylaka, Poniklá, Víchová, Sytová, panuje velký neklid, protože Němci chtějí zabírat i tyto ryze české obce.
10. Poštovní jezdí opět dvakrát denně i to v 7 hod. a v 17 hodin.
10. Stále jsou dohady o tom, zda Jablonec, Rejdice, Paseky, Buřany budou vráceny do Čech na základě podaných protestů k německé vládě, vždyť Hitler prohlásil, že nechce ani jediného Čeha. I zdejší okres podal několik protestů. Bohužel marně.
12. Večer přijeli zástupci pražského malostranského Sokola do Vysokého, aby shlédli do budovanou sokolovnu v Pasekách a pro členy jednoty přivezli štěstvo. Druhého dne v neděli si však už museli obstarat propusťky do Pasek.
14. Osvětlení sklenařické ulice. Dřevěné sloupy vyměněny za kovové u čp. 157 a 249. Tento den prvně rozžata světla.
15. Opět poplach z Hamrů. Prý se stěhuje naše říše. Prý se bude dále zabírat. Nejistota našeho občanstva každou hodinu se zvětšuje. Rozhodnuto napsat dopis ing Fr. Vodseďálkovi, který je na ministerstvu zahraničí. Firma Herzfeld a Fischel na Hradsku je neklidná. Odváží se hotové zboží a suroviny do vnitrozemí. Odmontovávají se stroje.
17. Poslán dopis s vylíčením situace u nás na ministerstvo zahraničí.
18. Telefonickou zprávu od Ing Fr. Vodseďálka přejímá starosta města J.E. Neček: Obec Zásada zůstane nám. Hranice povedou do kolena mezi Vysokým a Sklenařicemi přes Tříčská vrcha, mezi Farské mlýnky a Hradsko, Jilem a Přívylaky, most Roprachtice zůstane nám. Starosta má působit na obyvatelstvo, aby zůstalo na svých místech, aby se nestěhovalo. Zpráva bude potvrzena až po návratu vyslance z Berlína.
- Co je shora uvedeno, je jen návrh, definitivně naní ještě rozhodnuto.
19. Městská kancelář je stále v činnosti nejen po celou sobotu, ale i po celou neděli 20.11. Vojenská správa dává k disposici 12 aut pro evakuaci továrny na Hradsku.
20. V neděli večer volá pplk. Jindřich Ulman, který je přidělen u okresního úřadu v Jilemnici jako stříčný důstojník. Poznamenává předem, že hranice jsou již stanoveny. Vysoké není zabráno. Mapu přiveze v pondělí a udělí rozkazy příslušným velitelům SOS.
21. Stalo se tak v pondělí dne 21.11 o půl 6.hod.večer. Definitivní hranice stanoveny. Stanový-Pec-Petrušková vrcha jsou naše. Ztrácíme ryze české obce jako Velké Hamry, Sklenařice, Tříč, Hradsko, oboje Mlýnky, Přívylaku, Jilem, část území Roprachtic, Poniklou, Novou Ves, nádraží v Sytovém i v Hrabačově zůstane nám, ale ztrácíme Víchovou. Rozhlas o 10.hodině večer podává smutnou zprávu nejen o vysocké krajine, ale o všech dalších nově zabíraných místech v republice. To jsme skutečně nečekali.

22. Ráno je ve městě rušno. Obchody jsou plné. Některé zboží je úplně vyprodané. Zejména prodejna "Baťa" je obléhána občany z okolních obcí, které budou dne 24. listopadu zabrány. Nejen obuv, ale naku-puje se i mouka na pytle, potraviny, látky všeho druhu.
23. Poslední noc v Československu. Je smutný pohled na osvětlené hor-ské chaloupky, ve kterých věrní hraničáři nezamhouřili po celou noc oka. Neradostně očekávají první německý náraz tam, kde předko-vé po tolik staletí hospodařili na české hroudě.
24. Den dalšího záboru. Den smutku v Podkrušnohoří. Od rána je živo ve městě i na ulicích. Nejvíce lidí chodí na úsek ke Sklenařickům do kole-na a ke Tříci k Nosálovým, kde má být předání. O 9. hodině jedou již styční důstojníci autem na hlavní stanoviště ke Sklenařickům. Němci chtějí zabrat i Petruškova vrcha. Ve Tříci chtějí rovněž zabrat větší území. Nesrovností na mapách našich a německých jsou podkladem ke schůzce v hotelu Mařatka o půl 16. hod., kde se zozhodne o nových hraničích. Naše zástupce vede pplk. Ulmann a německé pplk. Svoboda. Ironie osudu. Bylo dohodnuto, že dokud ne-dojdou instrukce z Berlína, budou Němci ve sklenařickém koleně a ve Tříci u Nosáků.
- Obchodní spojení se zabraným územím nebylo zatím přerušeno. Po hranič-ní styk není dosud tak přísný, ale stejně se raději chodí polními cestami.
26. Pěkné počasí, slunečno, teplo. Dosud na hraničích žádné změny. Styčným důstojníkem ve Vysokém je mjr. Jurek. K disposici má auto. Provádí kontrolu u jednotlivých ramp.
28. Prameniště vodovodu se nachází nyní na území Sudet. Vodák Ant. Štekr jede poprvé v doprovodu ordnera ke prameništi.
29. Na náměstí se staví nový dvouramenný kovový stožár s žárovkami po 200W. Přívod je proveden kabelem od domu čp. 55. Do nového domu u hřbitova se začínají stěhovat nájemníci. Z Jilemnice přijela delegace funkcionářů i s okresním hejtmanem Kárlíkem. Vysoké má jim pomoci v udržení jilemnického okresu. Zdejší funkcionáři nezapomněli jilemnickým říci, že vysocký okres byl po dlouhá léta a je dosud "Popelkou", mnoho nám nepostavili a když obec chtěla na silnici několik kromádek štěrků, ani ten nebyl dán. Z komunikačního, hospodářského a turistického stanoviska je připojení k Semilům výhodnější.
30. Obec vydává propusťky přes demarkační čáru. Poplatek 1,- Kčs za den. O 5. hodině večerní je schůze starostů z Roprachtic, Lhotky, Stáno-vého, Staré Vsi a z Helkovic, však nepřišel nikdo. Podány příslušné informace ohledně vyhotovení seznamu těch, kteří se budou uchá-zet o podporu. Budou vydávány poukázky na potraviny, nebo přímo na

Vážená redakce,

letos na podzim to bude padesát let, kdy byla provedena říšskoněmecká okupace našich pohraničních území a dne 24. listopadu 1938 zabrány také obce české a s nimi i Tříč. Hranice ve Tříci byly vytýčeny 23. listopadu našimi četníky a stráží v černých uniformách. Zaražené kůly hlídali naši vo-jáci. Bylo mnoho dohadů, kudy mají hranice vést, proto Vám zasí-lám náčrt, jak to skutečně probíhalo. Zábor Tříče se uskutečnil dpoledne 24. listopadu.

Němci přišli přesky od Jablonce nad Jizerou. Četa s puš-kami a lehkým kulometem, který postavili proti "rampě". S nimi přišel civilista Němec SLABINAK a do jeho "ochrany" nás přeďával pan ŠEBOR, policejní úředník z Rokytnice n. Jiz., a s ním z Vysokého

škpt. MUDr Josef Lhota. Potom nás již k rampě nepustili. Měl tam být za německou stranu plk. SVOBODA /české jméno/ a za českou stranu mjr. ULLMANN, se kterým prý skopčák Svoboda nechtěl vyjednávat. To už nemohu tvrdit. - Němec Slabinak byl pak ve Tříci starostou /v sokolovně/ než nás sloučili s Jabloncem, Sklenářicemi a Buřany v jednu obec.

Na přísluhovače Němců z řad našich lidí raději nevzpomínat.

Ve Vysokém n.J. těmto událostem předcházelo vykácení obecní lesní parcely nad Hradskem; byly tam pěkné smrky aby je Němci nesebrali/a dřevo odvezeno do Vysokého nad Jizerou.

Na Hředsku probíhala evakuace strojního zařízení hedvábnky fy Herzfeld a Fischel do Bydžova.

Nejsem žádný pisatel, ale ještě bych se chtěl zmínit o následném optování našich aběnů pro československou republiku, aby vyjádřili svůj nesouhlas s německou okupací. Mohu zapůjčit k nahlédnutí doklady včetně Vernerovy příručky "Státní občanství a opce, v důsledku připojení sudetoněmeckých území k Říši".

S pozdravem "Větrníku Jar" Josef Slavík, Tříč 126.

V y s o c k é j a r m a r k y

Vé Vysokém nad Jizerou se odedávna konaly trhy. Jak se dočítáme v pamětních žáznamech již roku 1635 připomíná e velký trh na dobytek. R. 1703 podal hrab Ferdinand Ignac Magnus des Fourz s V. Adiewille na císaře žádost, "aby jeho poddanému městu Vysokému byly povoleny týdenní trhy!" K oddůvodnění své žádosti pak uvedl "že již od dřívějších vládců dostalo se uvedenému městu té milosti, že byly mu povoleny tři výroční trhy a to první neděli po Velikonocích, druhý na neděli po Nanebevzetí P. Marie a třetí po Šimonu a Judovi. Poněvadž však město to utrpělo mnoho válečnými vpády, úroven výživy obyvatelstva pro špatný stav půdy poklesla a jest velmi ohrožena, prosí proto, aby obci Vysokému byly povoleny týdenní trhy na obilí a kramářské zboží, aby tak se obyvatelé vzpmotovali, zemské dávky sháze nésti a své dítky vyživit mohli." Jako další důvod uvedl, že v obvodu dvou milí a v žádném místě se takové trhy nekonají.

Když roku 1848 měly být v Čechách okresní a krajské soudy, obdrželo město Vysoké n.J. vyzvání, že může podat žádost k c.k.minister-ské komisi ustanovené k zřízení těchto úřadů. Vysoké skutečně takovou žádost podalo s odůvodněním, že "Vysoké nad Jizerou je "obilnou komorou" pro velkou část obyvatelstva, neboť toto odebírá všechny životní potřeby ve Vysokém a sluší tedy pokládati Vysoké za centrální bod jejich sociálního života, čehož jsou důkazem hojně návštěvy sedmi výročních a třínných trhů ve Vysokém odbývaných."

O každém jarmarce se prodával a kupoval dobytek. Původně se po požáru města odbyval tento trh na makém náměstí v Zákostelí a přilehlých ulicích, takže měl arendátor /t.j. pronajímatel místa, stavitele kramářských bud a výběrčí poplatků/ přehled na přivedený dobytek. Arendátorovi pomáhal na žádost většinou tři vysočtí občané, aby se všecko zvládlo. Později město zřídilo uzavřený, oplocený dobytčí trh /dobytčák/ na pravé straně silnice ke hřbitovu / dnes Mařatkově ubytovna Nistějka / Boudy pro kramáře se stavěly na náměstí. Dřevěné boudě, kde byl tržní materiál uložen, se říkalo "arenda". Stavění bud měli na starosti po tři generace bednářští mistri Petrově Nečáskové až do zániku jarmarků. Otec dnešního posledního mistra bednářského, teké Petra, napsal pro Vlastivědné muzeum obsáhlé a velmi cenné a zajímavé "Vzpomínky posledního arendátora". Práce arendátora byla nelehká, zvláště pro jarmarky v listopadu a v prosinci. Zakusil on i ostatní dělníci hodně zimy, bláta, sněhu a dřiny.

Všechny výroční trhy se konaly v pondělí. Bylo jich sedm. První jarní jarmark se konal první pondělí po Velikonocích, druhý páte pondělí po Velikonocích, třetí po 4. červenci, čtvrtý po 15. srpnu, pátý po 8. září, šestý po 28. říjnu, sedmý po 4. prosinci. Týdenní trhy na zemědělské plodiny /obili, brambory, zelí atd/ každé úterý a sobotu. č.b.l. 269/88

Do r. 1916 se odbýval také výřeční trh sobotní v lednu. T. bývalo pouze 10 až 15 krámu postavených podle silnice. Nejvíce jarmarečníků - trhovců - jezdilo do Vysokého z Nové Paky. Všichni jezdívali s velkými fúrami pod plachtou s párem těžkých koní. Několik trhovců mělo jen jednu fúru. A tak nejen krámy, kterých bylo plné náměstí, ale také všechny postranční ulice byly plné - všude, kde bylo místo, stávaly "furverky či furberky". Jarmarečníci vyjeli z Paky o půlnoci, přijeli do Vysokého ráno a vráceli se zase o půlnoci. Byla to velká námaha a nesnáz. Někdy se jim jarnecký "vydařil", ale někdy stržili jenom tak na úhradu. Později, po druhé světové válce jezdívali trhovci už s velkými nákladními auty.

Jistě vás zajmě, a snad překvapí, kolik a jací trhovci ve Vysokém na jarmarku prodávají. Podle zápisu arebdátora Petra Nečáska, mistra bednářského: 10 bačkorářů, 3 bednáři, 1 s bižuterií, 2 cukráři, 3 s cukrovinkami, 1 s čokoládou, 9 s dámskou konfekcí, 5 s dámskými klobouky, 1 s deštníky, 2 s dětskou výbavou, 26 galanterie, 2 hřebenáři, 3 kartáčníci, 3 klempíři, 6 kloboučníků, 2 košíkáři, 2 kováři, 3 s kořením, 2 prodeavačky krajek, 1 s kravatami, 12 krejčích, 7 s látkami, 2 s hliněným nádobím, 1 s porcelánovým a 1 se smaltovaným nádobím, 1 nožíř, 1 optik, 14 obuvníků, 5 s prodejem párků, 3 s peřím, 1 pilař, 1 pilníkář, 7 s pleteným zbožím, 3 prodeavači ponožek, 9 s prádlem, 2 provazníci, 1 s punčochami, 1 sedlář, 1 sítař, 2 soustružníci, 1 specinkář/?/ 7 se střížním zbožím, 14 se šitým/kusovým/zbožím, 3 s textilem, 4 s textilními zbytky, 1 prodeavač zástěr, 3 se zeleninou, 1 se železným zbožím.

Dále byli na jarmarce obchodníci se semínkem a kořenářky se svým zbožím v pytličkách a prodavači různých lepidel na sklo, porcelán a kov, prostředky ke spravování hrnců, zařízení ke spravování punčů, zvláštních šídel ke spravování kožených předmětů, různých čisticích a leštících prostředků, vodiček k utišení bolesti zubů, dokonce i bezbolestného vytážení uvolněných zubů, přístrojů a pumpiček k zavařování ovoce, různých vykrajovačů těsta. Jejich způsob prodeje se vymykal z obvyklého způsobu nabídky tím, že používali bohatý slovní, mnohdy rýmovaný doprovod při předvádění nabízeného zboží, což se stávalo často určitou atrakcí a patřilo ke zvukové kulise a atmosféře každého jarmarku. Kdo prodával na trzích, musel mít ve svém živnostenském listě na to zvláštní povolení.

Veselé příhody jarmareční uvedeme v příštích číslech Větrníku.

Vybráno z archivních pramenů Vlastivědného muzea ve Vysokém nad Jizerou.

Jiřina Ďoubalíková.

Ročník ve Vyšoké nad Jizerou v říjnu 1988

Nejvyšší teplota 17,9 C. Nejnižší teplota minus 5,5 C. Průměrná denní teplota 7,3 C. Celkové množství srážek za říjen 36,4 mm. Počet dní se srážkami 16, z toho 3 dny se sněžením. Nejvíce srážek za jeden den 12,5 mm - 6.19. Počet dní s výskytem mlhy 6. Souvislá sněhová pokrývka 2 cm dne 30. a 31.10. Počet dní se silným větrem 0. Slunce svítilo celkem 110 hodin, denní průměr slunečního svitu 3,5 hod. Průměrná denní relativní vlhkost vzduchu /v dalším RV/ 79 %.

	Průměrné teploty	Srážky	Slun.svit	RV	Sněh.	pokryvka
I. dekáda	8,2 C	22,9 mm	44 hod.	78 %	-	
II. " "	11,1 C	2,5 mm	40 hod.	77 %		
III- " "	2,7 C	11,0 mm	26 hod.	83 %	2 dny	2-7cm

Jako celek byl letošní říjen teplotně o 1,3 °C nadnormální v porovnání s dlouhodobým průměrem a srážkově o 35,6 mm podnormální - vyjádřeno v procentech: teplota 122 %, srážky 51 %. Střídavě malá a velká oblačnost. Převládalo mírné až čerstvé prudění východních směrů. Na konci měsíce silné ochlazení, kdy v šesti dnech klesaly minimální teploty pod nulu. Ve dnech 26., 30. a 31. 10. byly minusové i průměrné denné teploty. Srážky byly nerovnoměrné a většinou slabé, jen v jednom dni nad 10 mm a dvakrát nad 5 mm. RV nad 90 % byla zjištěna v devíti dnech.

- 11 -
S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A
1.10.1988 ing. Jiřímu a ing. Jaroslavě Minářovým se narodil syn JIŘÍ
Rodičům srdečně blahopřejeme!

Sňatek uzavřeli: Zbyněk Zázvorka a Iva Černochová Jiřetín p. Bukovou

Zdeněk Novotný a Eva Kulmanová Rokytnice n. Jizerou
Své ANO pravili 22.10. 1988 a my jim přejeme hodně štěstí!

Dožili se:

90 let Julie Kučerová, Tříč 27.10.1988

86 let Miloslava Patočková, Vysoké 23.10.1988

82 let Marie Šilhánová, Vysoké n. J. 23.10.1988

80 let Miloslav Blažek, Sklenařice 12.10.1988

80 let František Svatý, Stará Ves 13.10.1988

75 let Libuše Kramářová, Vysoké n. J. 2.10.1988

75 let Karel Svatý, Stará Ves 26.10.1988

70 let František Hnyk, Tříč 2.10.1988

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a osobní pohodu do života!

Opustili nás:

7.10.1988 Zdenka Hladíková Tříč ve věku 78 let

23.19. Anselma Laurinová Helkovice ve věku 86 let

21.19. Božena Nesvadbová Vysoké n. J. ve věku 87 let

Čest jejich památce!

Akce a činnost SKI Klubu v roce 1989 - zima.

15. I. 1989 krajský přebor, okresní přebor běh, dorost, muži veteráni "V"

21.1. okresní liga - sjezd - žactvo

28.- 29.1. národní pohár - české plemeno - závod psích spřežení

16.-19.2. přebor ČSR dorostu - běh

1. 3. okresní Běž-liga - školní závod - běh

Březen - /podle sněhu/ štafeta 100x 1 km

3.- 8. III. rozhodcovský zajištujeme běžeckou část M ČSR v Harrachově

16.-19. III. technická pomoc při organizování LETŮ v Harrachově.

Indra

Zpravodaj Větrník č. 11 - listopad 1988 . Vydává MĚNV Vysoké n. Jizerou

Tisk povolen ONV OK Semily pod č.j. 22/88

Odpovědný redaktor Ing Macela Kučerová

Náklad výtisků: 550 ks - obsah 11 stran - cena 1,-Kčs

Příspěvky do Větrníku zasílejte na střediskové kulturní zařízení

ve Vysokém nad Jizerou nejpozději do 10. každého měsíce.

Redakce příspěvky nevrací a vyhrazuje si právo jejich úpravy.